

Yrkande rörande ändringsbudget för 2023

Inledning

Årets budget präglas av besparingar och en större försiktighet än vanligt. Det är rimligt med hänsyn till de dyrtider som råder med bl.a. hög inflation, stigande räntor, orolig världsmarknad med anledning av kriget i Ukraina och dyrare varor och tjänster.

Vänsterpartiet anser att statsmakterna bör stötta kommunerna mer än de gör. På det nationella planet verkar partiet för ett sådant stöd. I ett kommunalt perspektiv måste budgetarbetet utgå från de skatter och bidrag som faktiskt kan beräknas flyta in i verksamheten.

Vänsterpartiet är inte främmande för att öka beskattningen av dem som inte är låginkomsttagare. En sådan ökning kan inte genomföras genom att höja kommunalskatten eftersom den är lika i procent för alla. En ökad kommunalskatt kan sägas slå hårdast mot dem med de lägsta inkomsterna varför Vänsterpartiet inte vill förespråka en sådan.

En budget ska vara den bästa förutsägelsen som man i ett givet ögonblick kan göra av ekonomin och dess utveckling under budgetperioden. En försiktighetsprincip ska råda men försiktigheten ska inte ta överhanden eftersom då hindras även angelägna reformer och förändringar.

El-stöd och avsättning för ökade elkostnader

Vänsterpartiet kan tänka sig en liten annorlunda budgetering vad avser följande två poster.

I högermajoritetens förslag finns inget el-stöd inräknat. Anledningen är viss osäkerhet om kommunen kommer att få något sådant stöd eller ej. Om det faller ut ett sådant stöd så är det beräknat att vara på 13,2 miljoner kronor. Vänsterpartiet anser att det är förenligt med goda budgetprinciper att räkna med detta bidrag bland inkomsterna.

I den budget som beslutades i december 2022 finns en central reservering för stigande elkostnader (utöver reserveringar på annat håll i budgeten). Den är på 51,5 miljoner kronor. I högermajoritetens förslag är denna avsättning minskad med 37,5 miljoner kronor. Vänsterpartiet menar att det är mer rimligt att helt ta bort denna reservering vilket då påverkar budgeten med 14,0 miljoner kronor.

Slår man samman dessa två poster ser budgeten 27,2 miljoner kronor ljusare ut än vad den gör i högermajoritetens tappning. Den förändringen återfinns på raden för centrala poster i tabellen nedan.

Två angelägna poster

Vänsterpartiet föreslår två ändringar i nämndernas budgetering jämfört med högermajoritetens förslag.

Utbildningen i kommunen är underfinansierad, se tjänsteskrivelse 2023-05-10 UAN 2023/759. Eftersom barnen är vår framtid är det viktigt att

kommunen ger förskola och skola rimliga resurser. I likhet med det Västerpartiet anförde inför decemberbeslutat om budget så vill partiet att en allmän förstärkning ges till förskolan och skolan för att säkerställa att dessa uppnår minst de mål som skollagen stipulerar.

Organisationen av hemtjänsten i kommunen är under utredning. Västerpartiet har motionerat i fullmäktige om att Vård- och omsorgsnämnden ska ges i uppdrag att utarbeta ett personalpolitiskt program och ett lönepolitiskt program för hemtjänstpersonalen. Detta i syfte att förbättra personalsituationen och därigenom förbättra dels för personalen, dels kvaliteten i de utförda tjänsterna. Detta är mycket angeläget. Därför vill Västerpartiet att Vård- och omsorgsnämnden redan nu ska tillföras en mindre ökning av budgeten för att snabbt kunna komma ingång med detta arbete.

Dessa poster återfinns i tabellen dels raden för Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, dels raden för Vård- och omsorgsnämnden.

Sista raden

En budget är en budget. Den kan slå fel. Erfarenhetsmässigt brukar kostnader överskattas och inkomster underskattas mer än vad försiktighetsprincipen bjuder. Då uppstår oväntade överskott som enligt kommunallagen inte får användas till driften t.ex. året därpå utan ska läggas till kapitalbudgeten. Västerpartiets förslag till ändringsbudget är lite mer optimistiskt än högermajoritetens men bedömningen är att partiets förslag är mer realistiskt än vad majoritetens budgetförslag är.

Skulle Västerpartiets budgetering slå fel och det på sista raden i budgeten uppstå ett underskott finns det möjlighet att utnyttja den resultatutjämningsreserv om 70,4 miljoner kronor som kommunen har (se kommunfullmäktiges beslut den 2 maj 2023 paragraf 82 KS 2022/72).

Yrkande och tabell på nästa sida

Yrkande

Vänsterpartiet yrkar att kommunfullmäktige beslutar

- anta förslag till ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025, bilaga 1, version 3 daterat 2023-04-28 med de justeringar som framgår av texten ovan och tabellen nedan och
- att budgeten i övrigt justeras med hänsyn till dessa ändringar.

Ändamål	Budget dec 2022	Förslag juni 2023	För- ändring	Vänsterpar- tiets förslag	Skillnad
Kommunfullmäktige och revision	-13,1	-13,1	0,0	=	
Kommunstyrelse	-176,8	-186,9	-10,2	=	
Räddningstjänst	-46,8	-46,8	0,0	=	
Överförmyndarnämnd	-4,8	-4,8	0,0	=	
Miljö- och byggnadsnämnd	-24,9	-25,1	-0,2	=	
Socialnämnd	-276,4	-273,8	2,6	=	
Teknisk nämnd	-148,1	-145,8	2,3	=	
Upplevelsenämnd	-164,3	-161,9	2,4	=	
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	-1 349,2	-1 362,2	-13,0	-1 387,2	-25,0
Valnämnd	-0,3	-0,3	0,0	=	
Vård- och omsorgsnämnd	-967,7	-972,0	-4,3	-974,2	-2,2
Summa styrelse och nämnder m.m.	-3 172,4	-3 192,7	-20,4	-3 219,9	-27,2
Centrala poster	8,8	-12,7	-21,5	14,5	27,2
Nettokostnader	-3 163,6	-3 205,4	-41,9	-3 205,4	0,0
Skatteintäkter	2 483,9	2 493,4	9,5	=	
Generella statsbidrag	740,6	759,6	19,0	=	
Finansiella poster	-44,8	-23,7	21,1	=	
Årets resultat	16,2	23,9		23,9	